Anul al 61-lea
6 Pagini

EXEMPLARUL 7 LEI
Taxa poştală plătită în numerar conform aprobării Dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939

Nr. 163 Joi 15 Iunie 1944
6 Pagini

ABONAMENTE
PROVINCIA:
Lei 500 pe 3 luni
Lei 900 pe 6 luni
Lei 1700 pe 12 luni
CAPITALA:
Lei 570 3 luni
Lei 1000 6 luni
Lei 1900 12 luni

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ŞTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE
REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: BUCUREŞTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACŢIE: 3.30.15

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar:
„UNIVERSUL" S. A.
Înscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

ABONAMENTE
U. LITERAR
6 luni 400 lei
12 luni 500 lei.
U. COPIILOR 6 L. 320 lei-12 L. 600. RADIO U. 6 L. 500 lei-12 L. 960 Z. ŞTIINŢELOR 6 L. 500-12 L. 960 lei. VESELIA 6 L. 260-12 L. 500 lei. TR. SUFLET 6 L. 240-12 L. 480 lei

DIRECTOR
ŞI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

O MĂSURĂ BUNĂ

O măsură bună a fost luată recent şi ne grăbim s'o subliniem fiindcă ea e de natură să aducă reale servicii populaţiei noastre agricole.

S'a hotărît şi s'a şi dat ordin ca unităţile şi formaţiile militare din interiorul ţării să înapoieze agricultorilor caii rechiziţionaţi. In acelaşi timp caii cari aparţin armatei şi cari depăşesc trebuinţele acesteea vor fi daţi locuitorilor în custodie cu obligaţia de a-i îngriji bine şi la nevoie de a-i înapoia armatei în 24 ore.

Decizia mai prevede că se vor da caii în primul rând familiilor ostaşilor cari au stat doi ani în Crimeia (soţie, copii, părinţi), invalizilor şi văduvelor de război dacă pot să întreţie caii; acelora cărora li s'a rechiziţionat singurul cal ce-l aveau şi acelora cari au nevoe pentru cultura ogoarelor lor.

Este desigur o foarte bună măsură. Dacă la un moment dat s'a crezut necesar să se facă rechiziţiile de cai pe o scară întinsă, azi, când se constată că nevoile armatei sunt suficient acoperite, e bine că se vine în ajutorul locuitorilor agricoli şi li se înapoiază caii fără de cari munca lor ar fi fost foarte grea şi chiar, pentru mulţi, imposibilă. Agricultorii noştri au răspuns cu înţelegere şi promptitudine la apelurile ţării. Nimeni nu s'a dat înapoi de la obligaţiile patriotice şi, în multe cazuri, ţăranul şi-a dat şi unicul cal. Aceeaşi înţelegere şi aceeaşi promptitudine au arătat-o agricultorii şi în ce priveşte celelalte rechiziţii la cari a fost obligat. Astăzi, când se constată că nevoile armatei sunt satisfăcute, se face un act de dreptate şi, în acelaşi timp de folos obştesc, venindu-se în ajutorul agricultorilor şi dându-li-se posibilitatea de a munci pământul, de a-şi asigura propria lor existenţă şi de a mări avuţia şi rezervele ţării. Dealtfel tocmai pentru ca această măsură să-şi păstreze caracterul ei întreg, de serviciu adus agricultorilor şi în vederea muncilor agricole, hotărîrea luată prevede că nu se vor da cai locuitorilor cari n'au pământ şi cari se ocupă numai cu căruşia. Această discriminare a fost desigur prevăzută atât pentru a se păstra deciziei caracterul ei economic, cât şi pentru a se accentua intenţiunea ajutorării acelora cari se ocupă exclusiv cu munca pământului. Agricultorii noştri au adus prin munca lor, prin sânguinţa ce au pus-o, reale servicii ţării. Rodul pământului, prin belşugul lui şi prin calitatea lui, a asigurat hrana populaţiei şi a armatei şi a îndepărtat orice grije în această privinţă. Este drept şi înţelept ca atunci când se constată că există o posibilitate în plus de a se răsplăti patriotismul şi devotamentul agricultorilor prin'o măsură dreaptă, aceasta să fie luată la timp.

Unităţile şi formaţiunile militare din interiorul ţării şi cari au primit ordin să înapoieze caii rechiziţionaţi, vor primi în schimbul acestora cai proprietatea armatei. Această dispoziţie dovedeşte că nevoile armatei sunt acoperite în mare parte cu caii cari îi aparţin în proprietate şi chiar că şi numărul acestora depăşeşte necesităţile actuale, întrucât s'a dispus ca şi dintre aceşti cai să fie daţi în custodie locuitorilor cari trebue să se oblige în scris că-i vor îngriji bine şi că-i vor înapoia la cerere.

Măsura, în general, este, după cum am spus, foarte bună. Ea restabileşte astfel un echilibru necesar între nevoile armatei şi nevoile populaţiei agricole, uşurează armata de întreţinerea cailor de cari nu are nevoe şi ajută pe agricultorii prin a căror muncă se asigură hrana tuturor. Este o măsură pe care o înregistrăm ca un bun început, întru cât exemplul poate fi urmat şi în alte direcţiuni.

NOUL PREŢ AL ZIARELOR

Comisariatul general al preţurilor a dat următoarea decizie:

ART. 1. — Cu începere dela 15 Iunie 1944, preţurile ziarelor se fixează astfel:

Universul lei 10; Curentul 10; Timpul 10; Viaţa 7; Ecoul 10; Bukarest Tageblatt 10; Gazeta Sporturilor 10; Argus 7; Ordinea 7; Porunca Vremii 7; Acţiunea 7; Evenimentul 7; Rapid 7; Poporul 7; Capitala 7; Seara 7; Celelalte ziare din Capitală şi din provincie 7.

ART. 2. — Ministerul propagandei naţionale va stabili numărul de pagini, formatul, precum şi cotele de hârtie pentru fiecare ziar, după verificarea tirajului şi în raport cu vânzarea efectivă.

ART. 3. — Pe data publicării prezentei deciziuni în Monitorul Oficial se abrogă dispoziţiunile cuprinse în deciziunea noastră Nr. 135 publicată în Monitorul Oficial Nr. 68 din 22 Martie 1943.

EVOLUŢIA LUPTELOR PE FRONTUL INVAZIEI

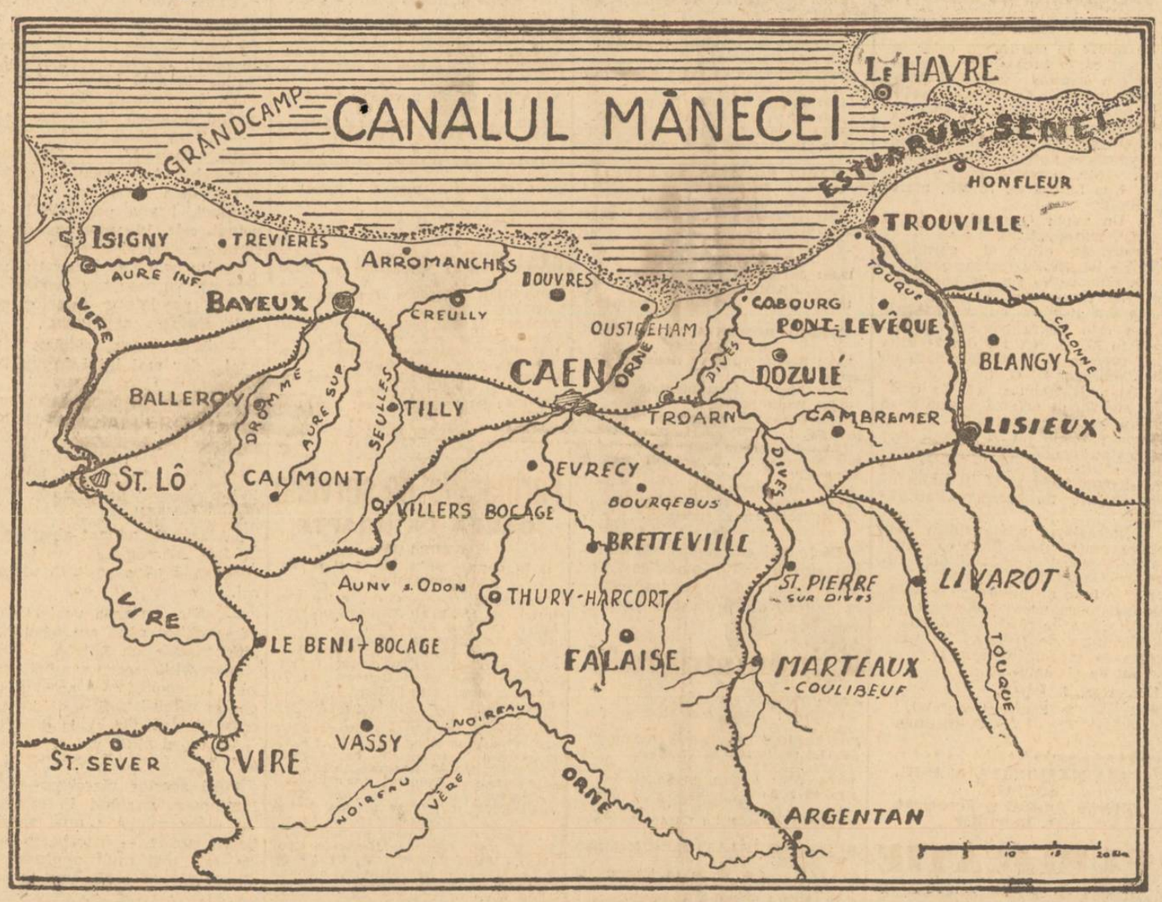

Berlin, 13 (Rador). — In ziua de 12 Iunie, după violente lupte, trupele britanice şi nordamericane au atacat poziţiile noastre îndeosebi în regiunea dintre Orne şi Vire înspre sud, pentru a da mişcărilor lor o mai mare libertate, adâncind capul lor de pod.

Şi la răsărit de Orne, unde inamicul a realizat un vârf, s'au desfăşurat lupte violente.

Britanicii cari au atacat în acest sector au obţinut, este adevărat, câteva progrese neînsemnate înspre sud, dar atacul german iniţiat la nord împotriva ieşindului frontului a pătruns adânc în poziţiile inamice.

Pe malul de vest al fluviului Orne, forţele inamice nu au trecut încă la atacul împotriva oraşului Caen.

Dimpotrivă, între Caen şi Tilly sur Seulles, inamicul a înaintat cu formaţii blindate şi de infanterie.

Atacurile au urmat şoselele ce duc dela Bayeux spre sud-est, spre sud şi spre sud-vest.

Toate atacurile, care s'au soldat numai printr'o foarte mică breşă imediat zăvorită, la est de Tilly, au fost respinse.

Cu acest prilej, englezii au pierdut 18 tancuri.

Inamicul a suferit pierderi extrem de grave pe şoseaua care duce dela Caen la Bayeux, ca şi imediat la vest de această şosea, unde tancurile germane au nimicit vârfurile inamice.

Intre Tilly sur Seulles şi regiunea izvorului râului Elle, slabe forţe inamice au înaintat înspre sud.

Rezervele locale au primit lupta şi au zăvorit linia.

Pe râul Elle, au dat greş noui atacuri ale americanilor, care s'au soldat numai cu obţinerea unor avantaje neînsemnate între Elle şi Vire.

Un contraatac german, executat cu sprijinul aviaţiei în apropiere de Carentan, a fost continuat în parte prin lupte corp la corp cu arma albă, în cursul cărora americanii aflaţi la liziera oraşului au suferit pierderi considerabile.

La capul de pod depe coasta de răsărit a peninsulei Cotentin, ziua a fost mai calmă după grelele lupte din ziua precedentă. Inamicul nu a împins decât în sectorul de nord câteva elemente de recunoaştere, care au fost respinse imediat.

Curăţirea nord-estului coastei Normandiei de forţele inamice debarcate pe calea aerului sau depe mare s'au terminat.

Aceste formaţii debarcaseră în două locuri între Saint Vaast şi Cosqueville, ambele părţi ale portului Barfleur, sub protecţia artileriei navale grele.

Dueluri de artilerie de o violenţă excepţională s'au desfăşurat de Sâmbătă între bateriile de coastă ale marinei germane şi vasele de război inamice.

Luni seara, una din bateriile noastre a anunţat că de patru ore se află în luptă cu mari unităţi inamice, dar că a reuşit să împiedice orice apropiere de coastă ale vaselor de război.

Lupte de noapte între forţele navale

Berlin, 13 (Rador). — Corespondentul agenţiei „D. N. B." pentru marina de războiu germană, Max-Karl Feiden, face următoarea dare de seamă, cu privire la luptele ce se dau pe căile maritime pe unde se aduc aprovizionări pentru trupele anglo-americane de invazie:

Pe frontul invaziei, luptele de noapte cu forţele navale inamice, de mai multe ori superioare numericeşte, pe care le susţin forţele navale germane uşoare, sporesc în violenţă.

Această frază din comunicatul german de Duminică ilustrează un capitol din războiul naval, care nu fusese încă scris, fiindcă prin dramatismul şi dinamismul său depăşeşte toate conflictele internaţionale, pe întinsul apelor, cunoscute până acum.

In faţa noastră se găseşte massa unei flote formidabile, flancată de vase de linie, crucişătoare şi distrugătoare. Calea de aprovizionare a inamicului, care leagă insula britanică de continentul european, este atacată în continuu de forţele navale germane de tip uşor, de torpiloare, vedete rapide şi vase de protecţie.

Aceste unităţi stau în aşteptare în apropierea căii maritime urmate de convoiurile foarte mari ale inamicului, care, înconjurându-se de perdele groase de ceaţă, încearcă să ajungă în regiunea de invazie. Aceste convoaie sunt însă atacate noapte de noapte de forţele germane.

Aceasta este situaţia la începutul celei de a doua săptămâni a invaziei.

Noaptea de Sâmbătă spre Duminică a fost una dintre cele mai dramatice. Ne aflam în largul mării, ca în cursul tuturor nopţilor precedente şi înaintasem pe furiş până la liziera extremă a liniei noastre depe coastă. Departe, în largul mării, se auzea sgomotul produs de salvele trase de tunurile depe bordul celor mai mari vase de linie din lume. Ştiam că în faţa noastră se găsesc numeroase vase de ascultare, elemente din recunoaşterea maritimă a inamicului, care ne căutau prin toate mijloacele, încercând să stabilească locul exact unde ne aflam.

In clipa când a început cea de a doua săptămână dela invazie, ne aflam exact în punctul pe unde vedetele rapide trecuseră cu toată viteza, cu un sfert de oră mai înainte pentru a se arunca asupra flancului inamicului. Toate echipagiile erau extrem de încordate şi urmăreau desfăşurarea atacului, căutând totodată să descopere unităţile inamice.

In acelaş moment pe bordul vapoarelor de transport şi ale cargoboturilor, plecate acum 5-6 zile din porturile Angliei de nord-nord-est, echipagiile şi trupele de debarcare înghesuite în întunericul vaselor aşteaptă cu înfrigurare momentul ataculuí aducător de moarte. Suntem gata să pornim la atac. Vedetele rapide germane au atacat aruncând torpilele lor împotriva vapoarelor inamice şi, folosindu-se de perdele de ceaţă artificială, dispăreau în întunerecul nopţii scăpând de focul artileriei inamice, dar fiind urmărite de tirul unora dintre vasele anglo-americane prevăzute cu aparate de ascultare extraordinar de sensibile.

Vedetele rapide se înapoiază însă din nou şi atacă cu şi mai multă intensitate vapoarele inamice, dintre care mare parte sunt scufundate şi incendiate.

Artileria depe bordul vaselor de linie deschide un foc foarte viu împotriva micilor unităţi germane de tip rapid, care le atacă din toate părţile. Inamicul suferă de fiecare dată mari pierderi. După terminarea operaţiei, unităţile germane se înapoiază la bazele lor fără să dea vreo atenţie sfărâmăturilor ce provin dela vapoarele inamice avariate sau distruse, după cum echipagiile vaselor germane nu încearcă să salveze parte dintre supravieţuitorii inamici ce se mai află încă în valuri.

Luptele din sectorul Bretteville-Andrieux

Berlin 13 (Rador). — **Pe frontul de invazie lupte de oarecare însemnătate nu au avut loc, în cursul zilei de Luni, decât în regiunea dela vest de Caen. Acolo, trupele britanice au atacat în tot cursul dimineţii cu importante forţe blindate, în sectorul dintre Bretteville şi Andrieux, în special liniile germane situate la sud de aceste două localităţi. Cu toate acestea, ei au suferit o înfrângere serioasă pe toată linia, deşi acţiunea a fost sprijinită intens de artilerie şi avioane de vânătoare şi de bombardament.**

In apropiere de Andrieux, Luni dimineaţa, au fost distruse 18 care blindate britanice de tip greu. Până spre seară, acest număr a crescut, astfel încât comandamentul german din sectorul menţionat a putut să anunţe distrugerea unui număr total de 58 de care blindate inamice de tip greu şi ultra greu.

In faţa acestei înfrângeri, în cadrul acţiunii ce urmărea dislocarea poziţiilor germane dela nord de Caen, pe la flancul stâng, atacul frontal dela Andrieux, pregătit de inamic, nu s'a mai produs.

CATEDRALA „SF. TREIME" DIN CAEN, DISTRUSĂ DE BOMBARDAMENT

Berlin 13 (Rador). — *In urma tirului artileriei grele şi a atacurilor cu bombe ale anglo-americanilor, biserica - catedrală Sfânta Treime din Caen a fost, între altele, distrusă. Această biserică a fost clădită în urma dorinţei Matildei de Flandra, soţia lui Wilhelm Cuceritorul, în anul 1010. Tot astfel şi mânăstirea Saint Etienne, dela Caen, clădită şi ea în această epocă de Wilhelm Cuceritorul, a suferit stricăciuni atât de mari din cauza focul artileriei anglo-americane, încât întregul edificiu cu marele lui naos, este considerat ca pierdut. Altarul catedralei dela Bayeux, precum şi casele vechi din împrejurimi, împreună cu biserica romană dela Sequeville en Dessin, au fost şi ele distruse.*

COMANDAMENTUL DE CĂPETENIE AL ARMATEI

COMUNICAT

ASUPRA OPERAŢIUNILOR DIN ZIUA DE 13 IUNIE 1944

Pe Nistrul inferior şi în Basarabia de mijloc, acţiuni de foc fără importanţă.

La nord de Iaşi şi la Gura Humorului, au fost respinse puternice incursiuni sovietice.

DRUMUL DREPTĂŢII

de I. VION

Pline de înţelepciune, de prevedere şi de înviorare, au fost cuvintele rostite de I. P. S. S. Nicolae Bălan — Mitropolitul Ardealului, la consfătuirea preoţească ţinută zilele trecute la Braşov, în legătură cu misiunea slujitorilor Bisericii.

In toată istoria frământatei noastre existenţe, credinţa strămoşească a fost centrul de lumină şi de îndrumare, a fost îmbinarea armonioasă a şcoalei, a religiei şi a existenţei naţionale a neamului nostru.

Activitatea preoţilor nu se rezuma numai la slujba duhovnicească din cuprinsul altarelor, ci ea era călăuza vie în toate împrejurările, mai ales atunci când norii se adunau pe cerul destinelor noastre.

Pe drumul tradiţional al continuităţii, Inaltul Prelat aminteşte că vremurile grele pe cari le trăim impun preoţimei datoria de a fi mereu în contact strâns şi cald cu poporul, de a fi mereu un suport moral pentru toţi cei năpăstuiţi, de a veghea ca învăţăturile Binelui şi ale Dreptăţii să fie baza reală a aspiraţiilor turmei păstorite de cei cari au primit harul Domnului.

„Trebue să suportăm, spune I. P. S. Sa, greutăţile acestui cumplit război. Noi am fost atraşi în vâltorile lui şi-l purtăm cu conştiinţa împăcată că nu l-am provocat, că nu l-am dorit. E mare lucru ca un război să-l poată purta o naţie cu această conştiinţă curată ca a poporului nostru".

Faptul că progresul moral n'a fost în ritm cu civilizaţia şi cultura omenirii, amănuntul că descoperirile geniului uman au fost folosite mai mult în opera de distrugere, trebue să îndemne pe toţi cari au partea lor de răspundere ca, în faţa durerilor şi suferinţelor pe cari le îndură toate naţiile, să tragem învăţământul că numai o întoarcere spre adevăratele valori morale poate fi scăparea, căci nu dela tunuri, ci dela suflete atârnă biruinţa care va stăpâni lumea.

N'am fost scutiţi de încercările cumplite ale soartei, dar depinde de vrednicia noastră să ieşim curaţi şi uniţi şi din aceste zile crunte, cuvinte cari ne amintesc că pentru noi românii credinţa nu a însemnat doar aşteptarea fatalistă a evenimentelor, ci ea şi-a găsit aplicarea în munca de propăşire ori de refacere, luminată de forţa superioară, supremă, rezumată în cuvintele ce cuprind toată sinteza cuminţeniei: „Ajută-te şi Dumnezeu te va ajuta".

Amintind că după 25 de ani am ajuns la conştiinţa naţională, că „trebuie să formăm o tradiţie de viaţă unitară, măcar acum, căci atunci când trebuia am împărţit-o în bucăţi fără să schiţăm un gest de apărare", Mitropolitul Ardealului îşi exprimă convingerea că după suferinţa grea vine înverea, căci acest război nu se poate sfârşi decât ţinându-se seama de libertatea popoarelor.

„O aşezare bună nu se poate face fără această libertate, spune I. P. S. Sa. In albia aceasta se desfăşoară istoria. Este o lege a istoriei. Logica poate fii suprimată pentru un timp oarecare, dar fluviul îşi urmează cursul său normal.

Noi românii ne găsim cu aspiraţiile în această albie, mergem cu istoria. Noi ne găsim în albia directivelor mari în care se desfăşoară istoria. Vrem pământul nostru. Vrem ca fiii noştri să

In concluzie, Inaltul Prelat cere ca fiecare preot să rămână la datorie, orice s'ar întâmpla. Indrumătorii sufleteşti ai neamului să-şi facă datoria, ori unde au prilejul să aducă o mângâiere, să ali-

(Continuare în pag. 2-a)

TEATRUL DE RĂZBOI DIN FRANŢA

ASEDIUL PARISULUI DE CĂTRE NORMANZI

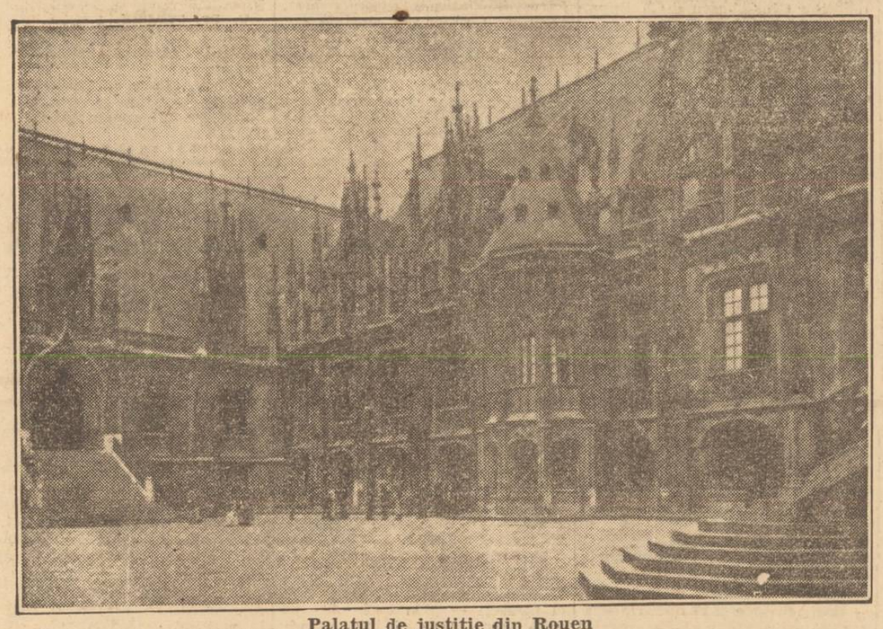

Palatul de justiţie din Rouen

„Istoria se repetă adesea" e un adevăr devenit aproape banal. Şi de astă-dată, în 1944, după trecere de aproape unsprezece veacuri şi jumătate, Franţa e invadată dela Nord. După ce, timp de ani îndelungaţi, Normanzii pustiiră coastele de miazănoapte ale ţării, pe la sfârşitul lui Noembrie, în anul 885, piraţii înaintară până la zidurile Parisului. Cele şapte sute de corăbii ale lor, vărsite în diferite culori, pe cari fâlfâiau steagurile căpeteniilor lor, înaintară pe Sena până unde se înalţă astăzi maiestosul Luvru. Patruzeci de mii de barbari erau încărcaţi în aceste corăbii, iar şeful lor era regele Siegfrid. Acesta, coborându-se pe uscat, ceru să-i vorbească episcopului Parisului, Gozlin.

„Episcope", îi zise el, „eu şi ai mei nu vă vom face niciun rău. Dă-ne voie numai să trecem pe sub podurile Senei".

Gozlin pricepu viclenia barbarului şi nu se lăsă a fi înşelat.

„Siegfrid", îi răspunse el, „împăratul Carol ne-a dat în paza Parisul; dacă ai fi în locul nostru, ai preda oraşul pe care ai jurat să-l aperi?"

— „Eu, răspunse cu trufie Siegfrid, „dacă aş face aceasta, aş merita să mi se taie capul şi să se dea câinilor să-l mănânce;"

— Ai dictat însuşi răspunsul nostru", îi zise Gozlin.

— Atunci, vai de voi! şi vai de oraşul vostru!", strigă regele retrăgându-se.

A doua zi, în zori, Normanzii începură să bată zidurile oraşului. Aveau cu ei maşini grozave cari făceau să se cutremure din temelii întăriturile cetăţii, încât se credea, la fiecare lovitură, că se vor prăbuşi dintr'o dată. Dar zidurile rezistară, iar Parizienii făceau tot ce le sta în putinţă ca să-i nimicească sau să-i alunge pe năvălitori. Normanzii, la rândul lor, băteau tot mai tare ce-

(Continuare în pag. 3-a)

MORMINTE CAPTIVE ŞI SANCTUARE PROFANATE AŞTEAPTĂ IN BUCOVINA ASALTUL LIBERATOR

DIN NOU LA TREABĂ.-DURERI, IN „VESELA GRĂDINĂ".-DESROBIŢI ALTARUL DELA PUTNA!...

— „Desrobiţi altarul dela Putna, cu mormântul Voevodului!", — roagă răzeşii bucovineni pe Mareşal.

Goană de automobile şi de avion, — drumuri mocirloase spre tranşee, dimineţi de soare dealungul Siretului... In vălmăşagul amintirilor, ostaşii diviziei dela Dalnic s'au înfrăţit cu cei din divizia generalului Radu Korne, de care Mareşalul Antonescu s'a despărţit adineaori... La părăsirea unui cantonament, când urci iarăşi în maşină, te isbeşte adierea miresmelor primăvăratece: soldaţii ne-au umplut automobilele cu crengi parfumate de liliac... Iar cei cari născocesc asemenea subtile răsfăţuri sunt aceiaşi moldoveni cari s'au deprins să împlânte la nevoe chiar brancardele sanitarilor, în şenilele tancurilor năvălitoare... Sunt luptătorii cari tânjesc după căminurile rămase acolo, — la vetrele unde ştiu că trebue să-şi regăsească fiinţele dragi, după această sfâşietoare paranteză de durere...

CERNITĂ-I „VESELA GRĂDINĂ"

Au trecut adineaori de Mânăstirea Bistriţa, cu mormântul lui Alexandru-cel-Bun... Dinspre Vaduri, dela Bicaz, sub domneasca lui diademă de omăt, se zăreşte Ceahlăul... Agale lunecă pe Bistriţa plutele; către stânga s'a deschis drumul care, prin Prisăcani, mână spre Ardealul robit. Din când în când, deacurmezişul apei, câte un „hait": diguri de buşteni şi de bolovani, zăvorind ca într'un lac apa Bistriţei, slobozită apoi în torent spre a coborî năvalnic plutele hodinite pe prundişuri.

La un viraj al şoselei, un uriaş baraj împotriva pătrunderilor de tancuri... Din creştetul muntelui,

(Continuare în pag. 2-a)